

maakte zij — weer tot verwondering van van Larn — geen tegenwerpingen, zei alleen onverschillig, dat het háár goed was.

's Avonds hield ze nu alle angstgedachten ver; hoe dicht de huweliksdatum — begin Mei — naderde, hoe huiveriger zij werd voor haar denken. Krampachtig hield zij tegenover zich-zelf dit ene vast: ik zal hem nóóit trouwen.

Mevrouw van Larn begon dadelik na het vaststellen van de trouwdag met de zorgen voor het uitzet en Herzberg was druk in de weer voor een huis. Er bleef hem eigenlijk geen keus. De enige onverhuurde, en voor een burgemeester betamelijke woning was een villa even buiten het dorp. Het was een groot huis, door een vroegere burgemeester gebouwd en sinds lang onbewoond daar er in het dorp geen huurders voor waren. Suze moest nu mee om de grote verwilderde tuin en de talrijke kamers te bezichtigen. Onverschillig liep ze aan Nico's arm door het lege huis, terwijl hij opgewonden plannen maakte. Ze vond alles goed wat gebruik van kamers betrof, hardnekkig denkend: hier zal ik nóóit wonen.

Einde April — en noch had Suze geen uitkomst bedacht. Zij deed er ook geen moeite voor en als op een zeldzame onbezette middag een klemmende angst in haar opkroop, duwde zij die terug met wanhopige beloften aan zich-zelve: er zou iets gebeuren, er moest iets gebeuren, iets van buiten-af, dat het vreselijke, het huwelijk met Nico, zou verhinderen.

Ongeveer een week voor de bruiloftsdatum, toen al haar kleren gereed waren en men over niets anders meer sprak, kwam zij plotseling tot het inzicht, dat iemand, die alle godsdienst overboord heeft geworpen, niet als een vrome non een bovenaardse ingrijping moest verwachten. Hoe dom en kinderachtig was ze geweest met te menen, dat zo iets vreselijks háár niet zou kunnen overkomen — ieder ander wel, maar niet

Suze van Larn. Waaróm, daar had zij zich geen rekenschap van gegeven. Het had haar alleen ongelofelijk toegeschenen, dat zij ter wereld was gekomen en negentien jaar had geleefd, opdat dit het einde zou zijn. Want het was het einde van een leven.

Nu Suze de onmogelijkheid van een verlossend wonder inzag, werd ze rusteloos en nerveus. Zij liep voortdurend in gedachten, nauweliks horend of schrikkerig opkijkend als men tot haar sprak. Zij sliep weinig en onregelmatig en haar maaltijden kreeg ze met moeite naar binnen. Haar vader drong aan, dat ze vooral melk en eieren zou gebruiken, „ze zou ze nodig hebben”. Dan werd Suzes bleek gezicht bloedrood. O, de verschrikking, de ontzettende toekomst waaraan geen ontkomen meer was!

Want aan een actief beëindigen van haar verlovings had zij geen ogenblik gedacht, en uit vrees voor de losbarstende toorn van haar hoog-gespannen ouders — zodat zij thuis geen leven meer zou hebben — en onder druk van een vaag verantwoordelijkheidsgevoel: als Herzbergs ziekte door de schok verergerde, dodelik werd misschien, zou dat als een zware schuld op haar komend leven wegen.

De dag vóór de bruiloft vroeg Nico naar haar lievelingsbloem.

„E.... e.... hè, wat vroeg je?”

„Je lievelingsbloem, liefje”.

„O.... rozen”, zei ze nu, onverschillig. Bijna had ze anjers genoemd, maar die wilde ze van hem niet hebben op haar trouwdag. Hij moest maar rozen geven — onverschillige rozen, die iedereen had in bruidsboeketten.

Over de trouwjapon was ruzie geweest. Haar moeder had zoet-vriendelijk gevraagd welke kleur zij wilde, wit of iets anders?

„Zwart”.

Dat had aller verontwaardiging gewekt: zwart!

„Ben je nou....”

„Weer iets van Suus, hoor”.

En haar vader, kregel steeds om haar